

<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19> (дата звернення: 19.10.2018).

Одержано 23.11.2018

УДК 351.74(477)

Дар'я Олександрівна КУЗІНА,

курсант 1 курсу факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Юлія Олександрівна ЗАГУМЕННА,

професор кафедри теорії та історії держави і права

факультету № 1 Харківського національного

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент

ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ

Відповідно до ст. 6 Конституції України державна влада здійснюється на засадах поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Оборонна та правоохоронна діяльність завжди були і є типовими функціями центральних органів влади. Питання стосовно визначення місця правоохоронних органів серед гілок державної влади пов'язують із наявністю обставин, в яких вона здійснює свою діяльність. Стратегічна мета діяльності правоохоронних органів полягає у забезпеченні реалізації єдиної ефективної державної політики у сфері запобігання та нейтралізації внутрішніх загроз національній безпеці, викорінення злочинності, зміцнення законності та правопорядку, завдяки чому правоохоронні органи України мають перетворитися на потужний державний механізм забезпечення внутрішньої, зокрема економічної безпеки держави.

Правоохоронні органи – це спеціально уповноважені державні органи, які забезпечують дотримання та реалізацію прав і свобод громадян, законності та правопорядку із дотриманням встановлених законом правил та процедур відповідно до своєї компетенції. На відміну від інших систем державних органів, система правоохоронних органів не

має традиційної організаційної побудови як, наприклад, система органів виконавчої влади, а являє собою цілісну сукупність, системоутворюючим чинником якої є не структурний (організаційний), а функціональний критерій – безпосередньо правоохоронна діяльність, що визначено їх спільним функціональним призначенням, яке полягає, головним чином, в охороні і захисті права. Саме тому системоутворюючим чинником правоохоронних органів є правоохоронна діяльність, для здійснення якої держава і створює правоохоронні органи.

До правоохоронних органів відносяться органи внутрішніх справ, митні органи, органи Державної податкової служби, антикорупційні органи, Військова служба правопорядку Збройних сил України.

Вищий орган виконавчої влади. Ст. 113 Конституції України та ст. 1 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» від 21 грудня 2006 встановлює, що Кабінет Міністрів України (Уряд України) є *вищим* органом у системі органів виконавчої влади; здійснює виконавчу владу безпосередньо та через міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Раду міністрів Автономної Республіки Крим та місцеві державні адміністрації, спрямовує, координує та контролює діяльність цих органів. Кабінет Міністрів України відповідає перед Президентом України і Верховною Радою України, підконтрольний і підзвітний Верховній Раді України у межах, передбачених Конституцією України. Права і обов'язки Кабінету Міністрів України визначені Конституцією України та Законом «Про Кабінет Міністрів України». До складу Кабінету Міністрів України входять Прем'єр-міністр України, 1-й Віце-прем'єр і три віце-прем'єр-міністри та міністри України.

– Прем'єр-міністр України призначається Верховною Радою України за поданням Президента України;

– кандидатуру для призначення на посаду Прем'єр-міністра України вносить Президент України за пропозицією коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України або депутатської фракції, до складу якої входить більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України;

– прийняття Верховною Радою України резолюції недовіри Кабінету Міністрів України має наслідком відставку

всього складу Кабінету Міністрів України (в цьому випадку Верховна Рада України здійснює формування нового складу Кабінету Міністрів України).

Кабінет Міністрів України за обсягом і характером компетенції є органом загальної компетенції, оскільки в його віданні знаходяться всі питання життєдіяльності держави.

Центральні органи виконавчої влади утворюють систему, до якої згідно з Указом Президента України «Про систему центральних органів виконавчої влади» від 15 грудня 1999 р. входять міністерства, державні комітети, центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом.

Міністерство України – головний орган виконавчої влади, утворений для формування і забезпечення державної політики в основних сферах діяльності та відповідних секторах державного управління.

Державний комітет України – центральний орган виконавчої влади утворюється для забезпечення реалізації державної політики в міжгалузевих та міжсекторних сферах державного управління.

Центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом створений для виконання визначених Конституцією та законами України особливих завдань і повноважень, наприклад, Антимонопольний комітет України. Для такого органу може встановлюватися особливий порядок утворення, реорганізації, ліквідації, призначення та звільнення керівників тощо.

Повноваження Кабінету Міністрів визначаються ст. 116 Конституції України.

Кабінет Міністрів України утворює, реорганізовує та ліквідовує відповідно до закону міністерства та інші центральні органи виконавчої влади і призначає на посади та звільняє з посад за поданням Прем'єр-міністра України керівників центральних органів виконавчої влади, які не входять до складу Кабінету Міністрів України (раніше частина цих повноважень належала Президенту України).

Одержано 24.11.2018

